

GIẢI QUYẾT ĐÚNG ĐẮN MỐI QUAN HỆ GIỮA TỔ CHỨC ĐẢNG VỚI CHÍNH QUYỀN VÀ CÁC ĐOÀN THỂ QUÂN CHÚNG

VŨ OANH

Trước yêu cầu to lớn của công cuộc kháng chiến chống Mỹ, cứu nước và xây dựng chủ nghĩa xã hội, với đặc điểm và vị trí quan trọng của mình, các địa phương đều có nhiệm vụ phát huy cao độ trí tuệ và sức lực của Đảng bộ và nhân dân địa phương, góp phần vào sự nghiệp vẻ vang của cả nước. Trách nhiệm nặng nề ấy đòi hỏi các cấp uỷ địa phương (bao gồm tỉnh, huyện, xã) phải nắm vững đường lối chính sách của Đảng, hiểu biết sâu sắc tình hình địa phương, nâng cao trình độ hiểu biết và năng lực tổ chức lãnh đạo, đặc biệt là năng lực lãnh đạo quản lý kinh tế, có tác phong chỉ đạo khoa học, khẩn trương, chính xác. Cần nhanh chóng cải tiến phương thức lãnh đạo của các cấp uỷ đảng cho phù hợp với yêu cầu mới. Vừa qua, nhiều địa phương, sau khi tiến hành đại hội đảng bộ, cấp uỷ mới được bầu không những chỉ họp để phân công tác cho các cấp uỷ viên mà còn bàn kỹ về cách làm việc của cấp uỷ, nhờ đó phương thức lãnh đạo đã được cải tiến hơn trước.

Vấn đề phương thức lãnh đạo của một cấp uỷ là một vấn đề khá rộng, khá phức tạp, lại rất phong phú. Có những điểm đã được rút kinh nghiệm nhiều lần, đến nay gần như trở thành nền nếp làm việc của nhiều cấp uỷ, như phương pháp chỉ đạo riêng, tác phong đi xuống cơ sở,... Song cũng còn những vấn đề phải được tiếp tục nghiên cứu và thực nghiệm, sau đó mới có thể kết luận và khẳng định rõ ràng.

Căn cứ vào tình hình thực tế hiện nay, chúng tôi đề cập ở đây vấn đề giải quyết mối quan hệ giữa tổ chức đảng với chính quyền và các đoàn thể quần chúng. Đây là một nội dung quan trọng trong yêu cầu cải tiến phương thức lãnh đạo của các cấp uỷ đảng hiện nay. Nhận thức rõ và giải quyết đúng đắn vấn đề này tác dụng thiết thực tăng cường vai trò lãnh đạo toàn diện và tuyệt đối của tổ chức đảng, đề cao và phát huy vai trò quản lý

nhà nước, quản lý kinh tế và tổ chức đời sống của chính quyền, phát huy vai trò giáo dục, động viên tổ chức quần chúng tham gia quản lý xã hội, quản lý nhà nước của các đoàn thể quần chúng.

Chuyên chính vô sản là một quy luật tất yếu của chủ nghĩa xã hội. Về mặt tổ chức, nó bao gồm một hệ thống cơ cấu: đảng, chính quyền, các tổ chức chính trị và kinh tế của quần chúng (công đoàn, đoàn thanh niên, hội phụ nữ, các hợp tác xã...). Mỗi tổ chức trong cơ cấu ấy giữ một vị trí quan trọng nhất định không thể thiếu và có chức năng rõ ràng, riêng biệt, không thể trùng lẫn nhau.

Như chúng ta đã biết, Đảng vừa là công cụ, vừa là tổ chức lãnh đạo của chuyên chính vô sản. Đó là vì Đảng là tổ chức của những người tiên tiến nhất, giác ngộ nhất trong giai cấp công nhân và quần chúng lao động, tập trung được trí tuệ cao nhất, nhìn xa trông rộng, và có ý chí cách mạng triệt để nhất của giai cấp. Được vũ trang bằng lý luận của chủ nghĩa Mác-lênin, Đảng có đường lối chính sách đúng, có tổ chức chặt chẽ và kỷ luật nghiêm minh, lại gồm một tập thể cán bộ, đảng viên có ý chí thống nhất, đoàn kết vững chắc, kiên định, thường xuyên liên hệ mật thiết với giai cấp và quần chúng, đóng vai trò trung tâm đoàn kết quần chúng. Sức mạnh của đảng rất lớn, đồng thời trách nhiệm của đảng cũng rất nặng nề. Đảng có nhiệm vụ lãnh đạo giai cấp và quần chúng, đóng vai trò trung tâm đoàn kết quần chúng, làm nòng cốt trong các phong trào quần chúng, đưa quần chúng vào đấu tranh cách mạng. Trong đấu tranh chống đế quốc, tư bản và phong kiến cũng như trong đấu tranh để xây dựng chủ nghĩa xã hội, bao giờ cũng có sự lãnh đạo của Đảng. Nếu không có đường lối cách mạng đúng đắn của đảng, không có sự lãnh đạo của Đảng và vai trò nòng cốt chiến đấu của đảng thì sự nghiệp cách mạng không thể thành công được. Trong giai đoạn xây dựng chủ nghĩa xã hội đầy khó khăn, phức tạp, ở bất kỳ lĩnh vực công tác nào, coi nhẹ vai trò lãnh đạo của Đảng là sai lầm, sẽ gây tác hại lớn. Trong những năm qua, có nhiều địa phương đã đạt

được những thắng lợi to lớn trên mặt trận sản xuất, chiến đấu, tổ chức đời sống... Đạt được những thắng lợi đó là do có sự lãnh đạo và chỉ đạo đúng đắn của Đảng bộ các nơi đó. Song đáng chú ý là không ít đồng chí vẫn chưa nhận thức đầy đủ vị trí và vai trò lãnh đạo của Đảng, chưa thấy hết yêu cầu xây dựng Đảng, tăng cường sự lãnh đạo và chỉ đạo của Đảng, nhất là trong hoàn cảnh Đảng nắm chính quyền.

Chính quyền là một công cụ chuyên chính giai cấp. Lãnh đạo quần chúng đấu tranh giành chính quyền là nhiệm vụ chính trị trước nhất của Đảng cộng sản. Vì chỉ có giành được chính quyền về tay giai cấp công nhân và nhân dân lao động, xây dựng được nền chuyên chính vô sản, thì mới xoá bỏ được giai cấp bóc lột, chống được ngoại xâm tổ chức quần chúng xây dựng quan hệ kinh tế mới, xây dựng cuộc sống ấm no, hạnh phúc và văn minh. Chỉ có chính quyền của giai cấp công nhân, một chính quyền tiêu biểu cho nền dân chủ xã hội chủ nghĩa, một chính quyền vì dân, do dân bầu ra, do dân ủng hộ mới có thể có quyền lực để tổ chức, động viên quần chúng trấn áp bọn phản cách mạng và động viên đầy đủ tinh thần cách mạng của đông đảo quần chúng để chống đế quốc xâm lược. Chỉ có chính quyền, với các hội đồng nhân dân, các uỷ ban hành chính các cấp đại diện cho dân, có bộ máy quản lý toàn bộ tài sản, vật tư của Nhà nước và của nhân dân, động viên được sức người, sức của to lớn của nhân dân để xây dựng đất nước, cải thiện đời sống nhân dân. Như đồng chí thủ tướng Phạm Văn Đồng đã nói: “Đó là một nhà nước mà toàn bộ đường lối, chính sách đều quán triệt tư tưởng cách mạng của giai cấp công nhân, thấm nhuần tinh thần quốc tế vô sản, một Nhà nước đoàn kết các tầng lớp nhân dân, các dân tộc anh em, thực hiện dân chủ rộng rãi với nhân dân và kiên quyết trấn áp bọn phản cách mạng để chống Mỹ, cứu nước và xây dựng chủ nghĩa xã hội thành công”. Coi nhẹ vai trò của chính quyền các cấp, không quan tâm xây dựng chính quyền, hạ thấp yêu cầu xây dựng chính quyền là sai lầm rất nặng thuộc về lập trường giai cấp và quan điểm quần chúng. Kinh nghiệm thực tiễn đã chỉ rõ: Nếu những nghị

quyết của Đảng có giá trị to lớn ở chỗ nó xuất phát từ đường lối đúng đắn và cách mạng của Đảng, phù hợp với lợi ích trước mắt và lâu dài của quần chúng, từ uy tín chính trị to lớn của Đảng và lãnh tụ của Đảng, thì các nghị quyết của chính quyền cụ thể hoá đường lối của Đảng, phù hợp với đường lối của Đảng, có tác dụng to lớn ở chỗ nó tập hợp được trí tuệ của đông đảo các tầng lớp quần chúng rộng rãi khác nhau, nó có giá trị pháp lý bắt buộc đối với mọi người dân. Nếu trước kia, giai cấp công nhân và nhân dân lao động phải phá bỏ chính quyền tư sản, phong kiến mới khỏi bị áp bức bóc lột, thì ngày nay, cũng chỉ có thông qua chính quyền do dân bầu ra, giai cấp công nhân và nhân dân lao động mới có thể thực hiện quyền làm chủ của mình về kinh tế, chính trị và xã hội. Coi nhẹ vai trò của chính quyền cách mạng là coi nhẹ vai trò làm chủ của quần chúng. Nếu Đảng không coi nhẹ củng cố chính quyền của giai cấp vô sản thì thực tế không tạo điều kiện cho vai trò lãnh đạo của Đảng được thể hiện đầy đủ trong cuộc sống của quần chúng.

Vì không nhận thức đầy đủ vai trò của chính quyền, nên trong thời gian dài, hiện tượng bao biện công việc của chính quyền tồn tại khá phổ biến trong các cấp uỷ đảng từ trên xuống dưới. Công tác xây dựng bộ máy chính quyền không được coi trọng đúng mức, tề quan liêu, mệnh lệnh, tham ô, lãng phí trong các cơ quan không được phát hiện kịp thời và ngăn chặn triệt để, quan hệ giữa chính quyền và quần chúng không được đẩy mạnh đúng mức. Đó là sai lầm lớn cần được nhanh chóng sửa chữa. Đảng phải coi việc xây dựng chính quyền các cấp, phát huy tốt chức năng của chính quyền là một nhiệm vụ tổ chức rất lớn. Nhiệm vụ xây dựng một hệ thống cơ quan chính quyền thật sự cách mạng, có đủ năng lực quản lý kinh tế, văn hoá và đời sống xã hội chủ nghĩa là rất lâu dài, đòi hỏi nhiều công phu. Trong điều kiện Đảng nắm chính quyền như hiện nay, tăng cường sức mạnh của Đảng không thể tách rời tăng cường sức mạnh của chính quyền dưới sự lãnh đạo của Đảng. Cần khắc phục quan niệm cho

ràng cấp cơ sở và huyện là cấp chỉ đạo thực hiện khó phân biệt giữa Đảng và chính quyền, do đó không coi trọng phát huy vai trò của chính quyền.

Muốn tăng cường sự lãnh đạo của Đảng và phát huy hiệu lực của chính quyền một cách vững chắc, điều cơ bản là phải chăm lo xây dựng và củng cố các tổ chức quần chúng, kể cả các tổ chức kinh tế và tổ chức chính trị của quần chúng. Các tổ chức quần chúng phản ánh nguyện vọng, tâm tư của quần chúng, của giới họ cho Đảng và cơ quan chính quyền, tạo điều kiện cho cơ quan lãnh đạo của Đảng và chính quyền có những nghị quyết cụ thể, chính xác, phù hợp với nguyện vọng của quần chúng. được quần chúng ủng hộ. Những nghị quyết và mệnh lệnh của chính quyền phối hợp với công tác giáo dục, tuyên truyền động viên của các tổ chức quần chúng, tạo nên sức mạnh rất to lớn. Các tổ chức quần chúng với nhiệm vụ tổ chức, động viên quần chúng các giới, các tầng lớp nhân dân và đưa họ vào hành động có tổ chức, phải tạo điều kiện cho các nghị quyết của Đảng và mệnh lệnh của chính quyền được thực hiện một cách thuận lợi nhất. Vì không nhận thức rõ vị trí của các tổ chức quần chúng, nên hiện nay, ở không ít cơ sở trong cán bộ Đảng và cán bộ chính quyền còn có khuynh hướng phổ biến là coi nhẹ vai trò của các tổ chức quần chúng. Đây là những sai lầm nghiêm trọng về lập trường, về quan điểm, cần được nhanh chóng khắc phục.

Mặt khác, cán bộ các tổ chức quần chúng cũng cần nhận thức đúng đắn chính quyền là chính quyền của mình, phục tùng chính quyền là phục tùng quần chúng, do đó, cần có ý thức đầy đủ đối với việc xây dựng chính quyền, tôn trọng pháp lệnh của chính quyền, khắc phục những lệch lạc trong quan hệ với chính quyền, nhất là trong việc hấp hành các mệnh lệnh của chính quyền.

Các tổ chức quần chúng, chỉ có đặt dưới sự lãnh đạo của tổ chức Đảng mới phát huy đầy đủ vai trò của mình. Do đó, cần khắc phục khuynh hướng nặng nề về hoạt động độc lập theo hệ thống dọc, không nghiêm túc chấp hành nghị quyết của Đảng bộ địa phương. Các cấp uỷ

địa phương cần quan tâm chỉ đạo các tổ chức quần chúng về phương hướng, nhiệm vụ hoạt động, song lại cần hết sức phát huy tính độc lập, sáng tạo của các tổ chức đó. Các tổ chức quần chúng phải tự nâng lên trình độ có ý thức giáo dục đông đảo quần chúng tham gia xây dựng Đảng lãnh đạo và các cơ quan chính quyền địa diện của mình, kiểm tra giám sát công việc của Đảng, chính quyền và cán bộ, Đảng viên trong cơ quan của Đảng và chính quyền, đồng thời lại có ý thức ủng hộ mạnh mẽ, chấp hành đầy đủ các nghị quyết của Đảng và chính quyền.

Tóm lại, sức mạnh của Đảng, của chuyên chính vô sản là sức mạnh tổng hợp của tổ chức Đảng, chính quyền và các đoàn thể quần chúng dưới sự lãnh đạo của Đảng. Nghệ thuật lãnh đạo về tổ chức của Đảng hiện nay là biết xây dựng Đảng, chính quyền và tổ chức quần chúng, phát huy được đầy đủ sức mạnh của mỗi tổ chức và thực hiện được sự phận công và hiệp đồng hoạt động tốt nhất của các tổ chức.

Đảng là bộ tham mưu của giai cấp, đồng thời là đội tiên phong của giai cấp. Mỗi cấp uỷ Đảng đều có nhiệm vụ lãnh đạo và chỉ đạo thực hiện. Quan niệm cho rằng các cấp uỷ Đảng chỉ cần họp hội nghị, ra nghị quyết là xong nhiệm vụ, còn việc chỉ đạo thực hiện là do chính quyền chịu trách nhiệm, là một quan niệm không đúng. Cũng như quan niệm cho rằng cấp tỉnh, cấp huyện, cấp cơ sở là cấp chỉ đạo thực hiện, khó phân biệt phạm vi trách nhiệm giữa Đảng và cơ quan chính quyền, do đó dẫn tới Đảng bao biện làm thay công việc của chính quyền, không coi trọng phát huy chức năng chỉ đạo thực hiện, chức năng quản lý của chính quyền, là quan niệm hoàn toàn sai lầm.

Một cấp uỷ Đảng có tinh thần trách cách mạng tiến công cao, không phải là chỉ thoả mãn với những nghị quyết, chủ trương sáng tạo phù hợp với thực tế địa phương, mà còn phải hết sức quan tâm chỉ đạo thực hiện những nghị quyết, chủ trương đó, biến những nghị quyết, chủ trương đó thành phong trào quần chúng sôi nổi, thành hành động cụ thể và chịu trách nhiệm rất đầy đủ về thành quả của việc thực hiện những

ng nghị quyết, chủ trương đó. Kết quả của các hoạt động thực tiễn là tiêu chuẩn cao nhất để đánh giá sự lãnh đạo của một tổ chức Đảng.

Khâu yếu nhất hiện nay trong sự lãnh đạo của nhiều cấp uỷ Đảng là khâu chỉ đạo thực hiện. ở nhiều địa phương có nhiều điển hình xuất sắc, nhưng không được mở rộng thành phong trào quần chúng. Nhiều nghị quyết còn nằm trên giấy tờ, nghị quyết năm nay không khác nghị quyết năm trước nhiều lắm. Cho nên, cải tiến phương thức chỉ đạo thực hiện là một trong những yêu cầu cấp bách của việc kiện toàn các cấp uỷ hiện nay. Song, nói tăng cường chỉ đạo thực hiện của cấp uỷ Đảng không có nghĩa là nói Đảng phải bao biện công việc của chính quyền và của các đoàn thể quần chúng, mà là tăng cường sự lãnh đạo tập trung, thống nhất của cấp uỷ Đảng, đồng thời phát huy đầy đủ chức năng của tổ chức chính quyền và tổ chức quần chúng đối với việc thực hiện nhiệm vụ, chủ trương, chính sách của Đảng.

Ngày nay, trước yêu cầu mới của sự nghiệp cách mạng, các cấp uỷ Đảng không những lãnh đạo nông nghiệp mà còn lãnh đạo công nghiệp, thủ công nghiệp, lưu thông phân phối, văn hoá, giáo dục, không những lãnh đạo sản xuất mà còn lãnh đạo chiến đấu phục vụ chiến đấu và tổ chức đời sống... Trong tất cả các mặt hoạt động đấy, tùy theo hoàn cảnh, yêu cầu cụ thể nhất định, phàm là vấn đề mới, vấn đề lớn, vấn đề trọng tâm, vấn đề bức thiết nhất, khó khăn nhất thì cấp uỷ cần bàn bạc về chủ trương và có biện pháp cụ thể. Sau khi đề ra nghị quyết, nhiệm vụ, cấp uỷ Đảng tổ chức thực hiện, nghĩa là làm cho các tổ chức Đảng quán triệt đầy đủ tinh thần của nghị quyết, nhiệm vụ, nhằm xây dựng được sự nhất trí cao trong toàn toàn Đảng bộ với nhiệm vụ đó, tạo điều kiện cho cấp uỷ Đảng cấp dưới, vận dụng một cách sáng tạo cụ thể nghị quyết chung vào hoàn cảnh cụ thể của địa phương mình, của cơ sở mình; biết bố trí lực lượng cán bộ, Đảng viên cho thích hợp, đưa cán bộ, Đảng viên vào hành động, hướng tới các mục tiêu cụ thể mà phát huy vai trò tiên phong, gương mẫu của mình. Cấp uỷ Đảng lại phải lãnh đạo xác định phương

hướng, nhiệm vụ cụ thể cho cơ quan chính quyền và các đoàn thể quần chúng và kiểm tra chặt chẽ các tổ chức đó trong nhiệm vụ, chức năng của họ. Cấp uỷ Đảng nhất thiết không can thiệp vào nhiệm vụ cụ thể của cơ quan chính quyền, song cũng không khoán trắng, trái lại, phải có sự kiểm tra và giúp đỡ, uốn nắn khi cần thiết. Chức năng tổ chức và chỉ đạo sự hiệp đồng giữa các tổ chức Đảng, các cơ quan chính quyền và các đoàn thể trong quá trình thực hiện nghị quyết là chức năng của cấp uỷ Đảng.

Đồng chí Lê Duẩn nói: “Đảng lãnh đạo xây dựng kinh tế, chứ Đảng không quản lý kinh tế”. Do đó, chúng ta hiểu rằng quản lý kinh tế là chức năng của cơ quan chính quyền các cấp. Cấp uỷ Đảng chỉ đạo nhiệm vụ, phương hướng kế hoạch và thông qua những chỉ tiêu lớn về kế hoạch Nhà nước. Còn cơ quan chính quyền có nhiệm vụ, xây dựng hệ thống chỉ tiêu kế hoạch cân đối, giao kế hoạch cho các cơ quan chính quyền cấp dưới, giải quyết vấn đề vốn, vật tư, kỹ thuật, lao động, xây dựng các chế độ quản lý, định mức kinh tế kỹ thuật, v.v... chính quyền phải bảo đảm đời sống của công nhân, viên chức và quần chúng nhân dân nói chung. Phải bảo đảm thi hành pháp luật Nhà nước, giữ gìn trật tự an ninh xã hội, v.v... Song những hoạt động trên của chính quyền có bảo đảm được chính xác và được thực hiện đầy đủ hay không, phần quyết định rất lớn là ở cán bộ, Đảng viên, ở bộ máy tổ chức, ở công tác giáo dục tư tưởng.

Vì vậy công tác xây dựng Đảng, công tác cán bộ, nhất là công việc nâng cao vai trò tiên phong, gương mẫu của Đảng viên là việc giáo dục, phát động quần chúng giữ vai trò hết sức quan trọng. Công tác tổ chức, công tác tư tưởng của Đảng phải xoay quanh những vấn đề đó, bảo đảm cho các yêu cầu đó được thực hiện tốt. Đó là gắn công tác xây dựng Đảng với việc thực hiện nhiệm vụ chính trị.

Kinh nghiệm ở nhiều địa phương đã chỉ rõ: sau khi có nghị quyết, nếu cấp uỷ không chỉ đạo chặt chẽ việc thực hiện, thì nhất định nghị quyết đó sẽ không được thi hành đầy đủ; nếu sự phối hợp giữa tổ chức Đảng với tổ chức chính quyền và các tổ chức quần chúng chệch choạc thì không

thể biến nghị quyết thành hành động thực tiễn của quần chúng và không có phong trào quần chúng. Nhưng kinh nghiệm cũng chỉ rõ: cấp uỷ chỉ đạo thực hiện theo lối sự vụ, bao biện, cũng không thể đem lại hiệu quả tốt. Vì vậy, phương thức chỉ đạo thực hiện tốt của cấp uỷ Đảng phải là xây dựng Đảng, phát động quần chúng, xây dựng và phát huy chức năng của chính quyền để thực hiện nhiệm vụ đã định.

Để thực hiện đúng đắn mối quan hệ giữa tổ chức Đảng với chính quyền và các đoàn thể quần chúng như trên, cần giải quyết tốt những biện pháp về tổ chức cần thiết sau đây:

1- Xúc tiến việc xây dựng chức trách, chế độ công tác của từng tổ chức Đảng, từng cấp uỷ Đảng. Việc này đã được đề ra từ lâu và đã có hướng dẫn nội dung, cách làm nhất là đối với cấp huyện, xã, hợp tác xã. Trong cuộc vận động xây dựng huyện uỷ “bốn tốt”, trong cuộc vận động cải tiến quản lý hợp tác xã và đợt làm thí nghiệm về phát huy quyền làm chủ của quần chúng, nhiều cấp uỷ đã thảo luận và xây dựng được chế độ, chức trách ở địa phương, đơn vị mình khá sát thực, và thực hành có kết quả tốt. Song tình hình phổ biến là chúng ta chưa quan tâm đầy đủ đến vấn đề này, có đồng chí cho làm như trên là rườm rà, thậm chí có đồng chí cho làm như trên là không cần thiết, miễn là “đoàn kết ăn ý nhau” thì mọi việc đều “chạy”. Xét cho cùng, đó là tư tưởng ngại khó, giản đơn, quen lối làm việc tùy tiện, gặp chướng hay chớ của người sản xuất nhỏ, chưa thấy tầm quan trọng của biện pháp tổ chức.

Trong việc xây dựng và thực hiện chức trách, chế độ, cần bảo đảm nguyên tắc Đảng lãnh đạo tuyệt đối và toàn diện, đồng thời phát huy đầy đủ chức năng của chính quyền và các đoàn thể quần chúng. Cần xác định vị trí và chức năng cụ thể của từng tổ chức trên cơ sở nguyên tắc chung kết hợp với đặc điểm riêng của địa phương, của đơn vị, đồng thời cũng quy định rõ mối quan hệ về lãnh đạo và tổ chức thực hiện giữa cấp uỷ Đảng với cơ quan chính quyền, mối quan hệ về hiệp đồng hành động giữa cơ quan chính quyền và các đoàn thể quần chúng. Chẳng những cần xác

định chức trách của từng tổ chức mà còn cần xác định chức trách của từng cá nhân, nhất là đối với các đồng chí phụ trách, bởi vì sự trùng lẫn chức trách của cá nhân có ảnh hưởng rất lớn tới việc thực hiện chức trách của tổ chức.

2- Năm vững phương thức Đảng chỉ đạo chính quyền và tổ chức quần chúng. Hiện nay, nhất là ở cơ sở, các đồng chí phụ trách chính quyền và đoàn thể quần chúng thường phân nản là đảng uỷ hay giao việc vặt, làm cho chính quyền và đoàn thể quần chúng bị động. Trên cơ sở nhận thức đúng đắn vị trí, vai trò và chức năng giữa các tổ chức Đảng, chính quyền và đoàn thể quần chúng như trên, tổ chức Đảng cần hết sức tôn trọng tính độc lập và phát huy đầy đủ tính chủ động, sáng tạo của cơ quan chính quyền và các tổ chức quần chúng. Cụ thể là:

a) Tổ chức Đảng đề ra phương hướng, nhiệm vụ cho các tổ chức đó trong từng thời gian nhất định. Mỗi khi có nhiệm vụ trung tâm, nhiệm vụ đột xuất lớn, cấp uỷ Đảng bàn bạc và giao trách nhiệm cho các tổ chức đó có yêu cầu, nhiệm vụ cụ thể. Dựa trên cơ sở đó, từng tổ chức có kế hoạch chỉ đạo thực hiện cụ thể theo chức năng, trách nhiệm của tổ chức mình.

b) Sau khi giao nhiệm vụ rồi, cấp uỷ Đảng phải tăng cường công tác kiểm tra, vì đây là một khâu rất quan trọng không thể thiếu được trong quá trình lãnh đạo và chỉ đạo của tổ chức Đảng. Cấp uỷ có thể nghe trực tiếp các các tổ chức đó báo cáo công việc, đồng thời cũng có thể thông qua cấp uỷ bên dưới, thông qua quần chúng và cán bộ, đảng viên mà xem xét công việc của tổ chức đó với nhiệm vụ được giao. Trong quá trình kiểm tra, nếu phát hiện ra những sai sót, thì cấp uỷ cần uốn nắn kịp thời, nếu thấy có kinh nghiệm tốt thì kịp thời biểu dương, và phổ biến rộng rãi. Đối với những sai sót, cấp uỷ dân chủ họp bàn với tổ chức đó, cùng các tổ chức đó phân tích, tìm ra biện pháp sửa chữa và để cho các tổ chức đó tự giác, chủ động uốn nắn những thiếu sót của mình, cấp uỷ nhất thiết không nên làm thay.

c) Cấp uỷ Đảng phải bố trí cán bộ kiện toàn các tổ chức chính quyền và đoàn thể quần chúng, để bảo đảm cho các tổ chức đó có điều kiện làm tròn chức năng, nhiệm vụ của họ. Lựa chọn những cán bộ, Đảng viên có ý thức Đảng, trung thành với Đảng, có đạo đức và năng lực công tác tốt sang phụ trách các tổ chức đó và phải bố trí cho thích hợp với từng tổ chức. Nếu cấp uỷ Đảng bố trí được cán bộ có năng lực và hiểu biết về quản lý công tác phụ trách các cơ quan chỉ đạo kinh tế thì chắc chắn sẽ giúp cho cấp uỷ nắm vững và lãnh đạo kinh tế tốt hơn. Cũng hết sức tránh quan niệm đưa cán bộ kém năng lực sang phụ trách các đoàn thể quần chúng. Đó là khuynh hướng sai lầm thể hiện tư tưởng coi thường quần chúng, muốn hạ thấp vai trò của các đoàn thể quần chúng.

Khi có nhiệm vụ trung tâm hoặc đột xuất lớn, cấp uỷ cũng cần tập trung lực lượng cán bộ theo yêu cầu cần thiết để bổ sung cho các tổ chức đó.

3- Xây dựng cơ quan chính quyền và cơ quan lãnh đạo của các tổ chức quần chúng, vừa bảo đảm được sự lãnh đạo vững chắc của Đảng, vừa bảo đảm tính chất quần chúng của các tổ chức đó. Hiện nay, trong cơ quan chính quyền các cấp cũng như trong các ban chấp hành của các đoàn thể quần chúng, các ban quản trị hợp tác xã, số người ngoài Đảng tham gia chưa nhiều. Tình hình đó là chưa hợp lý, làm hạn chế tiếng nói của quần chúng rộng rãi, hạn chế vai trò làm chủ của quần chúng. Các tổ chức chính quyền, thanh niên, phụ nữ, công đoàn, hợp tác xã.. là tổ chức của quần chúng dưới sự lãnh đạo của Đảng. Các cơ quan lãnh đạo của các tổ chức đó là đại biểu của quần chúng, cho nên cần thu hút nhiều quần chúng tham gia. Mặt khác Đảng phân công một số cán bộ có năng lực của Đảng tham gia với số lượng cần thiết, và nắm giữ chức vụ quan trọng, bảo đảm tăng cường sự lãnh đạo của Đảng. Phải khắc phục khuynh hướng Đảng viên nắm hết mọi chức vụ lãnh đạo, đồng thời đề phòng khuynh hướng rút hết Đảng viên ra khỏi cơ quan lãnh đạo của chính quyền và các đoàn thể quần chúng. Vì vậy, ở từng cấp cần nghiên cứu tìm tòi quy

định một tỷ lệ thích đáng Đảng viên tham gia cơ quan lãnh đạo của từng tổ chức cụ thể.

4- Bảo đảm cho các cơ quan lãnh đạo của tổ chức chính quyền và tổ chức quần chúng được bầu cử một cách dân chủ thật sự. Sự lãnh đạo của Đảng là lãnh đạo về tiêu chuẩn, về phương hướng bố trí cán bộ, yêu cầu các tổ chức để cho quần chúng thảo luận rộng rãi, tìm ra những người xứng đáng để giới thiệu tham gia các cơ quan trên chứ Đảng không yêu cầu các tổ chức phải vận động quần chúng bầu cho người này hay người khác; ngay kể cả đối với những cán bộ, Đảng viên được Đảng phân công ứng cử vào các cơ quan trên, cũng phải để cho quần chúng xem xét kỹ càng, tự giác, tự nguyện lựa chọn theo sự tín nhiệm của mình. Nếu không phát huy dân chủ thật sự, nếu quần chúng miễn cưỡng bầu theo lãnh đạo thì kết quả là sẽ hạn chế sự gắn bó giữa quần chúng với chính quyền và các tổ chức quần chúng, hạn chế tác dụng kiểm tra của quần chúng đối với những người làm lãnh đạo của họ.

5- Xây dựng tác phong lãnh đạo theo đường lối quần chúng. Đảng ta là người tổ chức và lãnh đạo mọi thắng lợi của cách mạng. Trong hoàn cảnh Đảng nắm chính quyền, cán bộ, Đảng viên của Đảng thường giữ những cương vị chủ chốt của cơ quan chính quyền, do đó phải hết sức đề phòng, ngăn ngừa nguy cơ xa rời quần chúng, coi thường quần chúng, quan liêu, mệnh lệnh, độc đoán... Chúng ta cần nhận thức sâu sắc rằng cách mạng là sự nghiệp của quần chúng, mỗi Đảng viên chỉ là một giọt nước trong biển cả mệnh mông của quần chúng. Cho nên, trong bất kỳ công tác nào, dù lớn hay nhỏ, dù khó hay dễ, các cấp uỷ Đảng, các cán bộ, Đảng viên đều phải đi sát cơ sở, đi sát cấp dưới, lắng nghe ý kiến của quần chúng. Cần xây dựng chế độ đi cơ sở, chế độ tiếp xúc với quần chúng. Các cấp uỷ nên định kỳ tổ chức hội nghị những phần tử tiên tiến, thông qua đó tiếp thu những kinh nghiệm, sáng kiến của quần chúng, bồi dưỡng những quần chúng tích cực, động viên và thúc đẩy phong trào quần chúng tiến lên.

Giải quyết đúng đắn mối quan hệ giữa tổ chức Đảng với chính quyền và các tổ chức quần chúng là một vấn đề rất lớn và phức tạp, lại chưa được rút kinh nghiệm. Phát biểu một số ý kiến trên, chúng tôi mong sẽ nhận được nhiều ý kiến tham gia rộng rãi của các cấp uỷ Đảng, của tất cả các đồng chí chúng ta.